

Omvärldsbevakning april – juni 2022

Penningtvätt och finansiering av terrorism

Nyheter

Penningtvätt

EU:s sjätte sanktionspaket

Regeringen, 2022-05-30

EU:s ledare har enats om ett sjätte sanktionspaket mot Ryssland. Det innebär bland annat att två tredjedelar av EU:s oljeimport från Ryssland stoppas. Därutöver införs ytterligare sanktioner mot ryska banker och individer, medan storbanken Sberbank samt ytterligare två banker kopplas bort från det internationella transaktionssystemet Swift.

<https://www.regeringen.se/artiklar/2022/05/eu-ledarna-antog-eus-sjatte-sanktionspaket-mot-ryssland/>

Kommentar: Det nya importstoppet för olja lyfts fram som den kraftigaste åtgärden hittills, men den mötte invändningar från flera länder som är beroende av rysk olja. Detta har medfört att vissa länder beviljats undantag. Samtidigt dröjde det inte många timmar förrän framförallt de baltiska länderna drev på för att skärpa sanktionerna ytterligare, i syfte att krympa Rysslands krigskassa. De redan omfattande diskussionerna avseende sanktioner mot Rysslands väntas därmed fortsätta.

Åtal för grova ekobrott kopplat till försäljning av lustpreparat

Ekobrottsmyndigheten, 2022-06-01

Åklagare vid Ekobrottsmyndigheten i Stockholm har väckt åtal mot två företagare bosatta i Stockholm, samt en svensk medborgare bosatt i Monaco. Företagarnas produkter saluförs i dag av flera stora apotekskedjor. Brottsmisstankarna rör grova penningtvättsbrott och grova skattebrott.

Företagarnas brottsupplägg har gått ut på att vinsterna i det svenska bolaget har genererats utomlands, utan möjlighet till upptäckt av svenska myndigheter och utan att företagen deklarerat inkomsterna.

<https://www.ekobrottsmyndigheten.se/atal-for-grova-ekobrott-kopplat-till-forsaljning-av-naturlakemedel/>

Kommentar: Enligt EBM ska företagen bland annat ha tvättat pengar genom det uppmärksammade växlingskontoret på Södermalm i Stockholm, där flera personer dömdes till långa fängelsestraff i början av året. Växlingskontoret är främst känt för inblandning i narkotikarelaterad brottslighet samt för att ha tvättat pengar åt kriminella nätverk, men åtalet belyser växlingskontorets breda verksamhetskrets.

Länsstyrelsen kraftsamlar mot illegal sophantering

SVT, 2022-06-04

Enligt rapport från Naturvårdsverket har sophantering blivit populärt inom den kriminella världen, med anledning av bland annat låga straff och hög lönsamhet. Illegal handel med avfall sker i stor omfattning och kan kopplas till organiserad brottslighet som innefattar ekonomisk brottslighet av olika slag, såsom penningtvätt, skattebrott och bidragsbrott. Brottsligheten är både nationell och gränsöverskridande och myndigheternas gemensamma bild är att svenska och utländska nätverk får stora ekonomiska vinster genom illegal utförsel och export av avfall från Sverige. Nu vill länsstyrelsen hjälpa kommunerna att komma till rätta med problemen.

<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/skane/la-nsstyrelsen-kraftsamlar-mot>

Kommentar: I vissa länder som exempelvis Italien är den organiserade brottslighetens intresse för avfallshantering ett välkänt problem, men i Sverige är fenomenet relativt okänt. Enligt myndigheterna innebär det dock inte att brottstypen inte förekommer i Sverige, utan snarare att den är kraftigt underskattad. Enligt Europol bedöms avfallshandling och återvinning bli nyckelsektorer till följd av de olika åtgärder som vidtas inom miljö- och klimatpolitiken. Illegal avfallshandling väntas öka i takt med ökade kostnader för legal avfallshandling.

Misstänkt penningtvätt för mångmiljonbelopp i Boliden

SVT, 2022-05-10

En kvinna samt två personer på en mäklarbyrå misstänks ha använt fastighetsaffärer i Boliden och Burträsk utanför Skellefteå för att tvätta miljontals kronor. Ett 50-tal fastigheter i området ska ha köpts och sedan sålts, alternativt getts bort, över 120 gånger. Pengarna ska ha kommit från utländska konton och enligt åklagaren har det varit otydligt vem som faktisk varit slutköpare, samt var pengarna kommer ifrån.

<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vasterboten/rattegang-inleds-kring-penningtvatt-for-mangmiljonbelopp-i-boliden>

Kommentar: Fastighetsmarknaden har länge pekats ut som attraktiv för penningtvätt, med möjlighet att omsätta stora brottsvinster. Trots detta är antalet misstankerapporter från mäklare försvinnande lågt. Enligt Finanspolisens rapport "Penningtvätt via fastigheter" från 2021 beror det inte enbart på okunskap i branschen, utan mäklare lyfts även fram som potentiella möjliggörare för penningtvätt.

INTERPOL lanserar centrum mot finansiell brottslighet och korruption

INTERPOL, 2022-03-15

Världspolisorganet INTERPOL har lanserat Financial Crime and Anti-Corruption Centre (IFCACC) för att tillhandahålla ett samordnat globalt svar mot den exponentiella tillväxten av transnationell ekonomisk brottslighet. Syftet med det nya brottsprogrammet är att effektivisera befintliga initiativ för att bekämpa ekonomisk brottslighet. Centret kommer bland annat att fokusera på komplexa penningtvättsupplägg och användningen av virtuella tillgångar.

<https://www.interpol.int/en/News-and-Events/News/2022/INTERPOL-launches-centre-against-financial-crime-and-corruption>

Kommentar: I takt med den ökade globaliseringen och digitaliseringen blir kriminella allt mer effektiva och brottsligheten mer sofistikerad. Under pandemin visade sig kriminella snabba på att anpassa sig till nya förutsättningar och på att modifiera sina metoder därefter. De brottsbekämpande organen behöver därmed organiseras för att följa med i utvecklingen. Det nya brottscentret är tänkt att utöka och effektivisera redan befintliga initiativ och att centralisera den internationella responsen på ekonomisk brottslighet.

Fem gripna i Ungern för penningtvätt över tre kontinenter

Europol, 2022-05-09

Budapest Metropolitan Police har med stöd av Europol avvecklat en kriminell organisation inblandad i penningtvätt och bedrägeri via administrativa dokument. Det kriminella nätverket beräknas ha varit aktivt sedan september 2020 och misstänks ha tvättat över 44 miljoner euro. Penningtvätten tros ha genomförts med hjälp av olika skalbolag, där pengar slussats runt

mellan olika bankkonton som upprättats i bolagens namn. I samband med tillslaget beslagtogs medel i 32 länder i Europa, Australien och Sydamerika.

<https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/five-arrests-in-hungary-for-money-laundering-across-three-continents>

Kommentar: 44 personer misstänks ha deltagit i organisationen, varav hela 34 personer identifierats som bulvaner. Enligt Europol har dessa individer, som främst härrör från socioekonomiskt utsatta områden, upplåtit sina personuppgifter i utbyte mot låg kompensation. Tillslaget påvisar problematiken gällande penningtvätt via målvakter och komplexa bolagsstrukturer, samt belyser behovet att på ett effektivare sätt identifiera verkliga huvudmän för juridiska personer.

Ryska tillgångar för hundratals miljoner kronor frysta av svenska företag

Dagens Nyheter, 2022-04-04

Sedan EU:s sanktioner mot ryska företag och individer trädde i kraft har svenska företag och banker fryst tillgångar till ett värde av ungefär 28 miljoner euro, enligt uppgifter som Finansinspektionen lämnat till Dagens Nyheter i början på april.

<https://www.dn.se/ekonomi/ryska-tillgangar-for-hundratals-miljoner-kronor-frysta-av-svenska-foretag/>

Kommentar: I mitten av mars sa Finansinspektionens generaldirektör Erik Thedéen till Svenska Dagbladet att det inte bör finnas särskilt mycket tillgångar med koppling till ryska enheter och individer i det svenska finansiella systemet, eftersom exponeringen mot Ryssland är mycket begränsad. Enligt Erik Blommé, biträdande avdelningschef för operativa risker på Finansinspektionen, utgör dock de frysta tillgångarna inte någon översvämning, utan avser en handfull rapporter.

EBA påminner om ukrainska flyktingars rätt till finansiella tjänster

European Banking Authority (EBA), 2022-04-27

Europeiska bankmyndigheten (EBA)

påminner om ukrainska flyktingars rätt till finansiella tjänster samt hänvisar till riktlinjer från EBA för hur risker för penningtvätt och finansiering av terrorism kan hanteras. EBA pekar också på att flyktingar från Ukraina utgör en särskilt utsatt grupp, som riskerar att utnyttjas av kriminella aktörer för bland annat människohandel. Att få tillgång till finansiella tjänster kan bidra till att minska de riskerna.

<https://www.eba.europa.eu/eba-calls-financial-institutions-and-supervisors-provide-access-eu-financial-system>

Kommentar: EU:s sanktionsregim är komplex och under ständig utveckling, med hårda krav på efterlevnad från verksamhetsutövare. Samtidigt menar både EBA och Europeiska kommissionen att sanktionerna inte bör leda till ekonomisk uteslutning av legitima och potentiellt sårbara kunder med koppling till Ryssland eller Vitryssland. Denna avvägning ställer höga krav på verksamhetsutövarnas interna rutiner och processer för kundkännedom.

Dataläcka avslöjar hur brottslingar, tjänstemän och politiker som finns med på sanktionslistor köpt fastigheter i Dubai

Organized Crime and Corruption Reporting Project (OCCRP), 2022-05-03

Enligt OCCRP utgör fastighetsköp i Dubai ett vedertaget tillvägagångssätt för att tvätta pengar. En dataläcka ger nu den första offentliga översikten över personer som köpt fastigheter i Dubai. Många är bosatta eller legitima investerare, men andra har anklagats eller dömts för brott, eller är utsatta för internationella sanktioner. Därutöver återfinns offentliga tjänstemän, vars ägande av dyra fastigheter är svåra att legitimera utifrån deras kända inkomster. I materialet inkluderas mer än 100

medlemmar av Rysslands politiska elit, offentliga tjänstemän eller affärsmän nära Kreml, såväl som dussintals européer som är inblandade i penningtvätt och korruption. Flera europeiska tjänstemän och lagstiftare som har anklagats för att ha misskött offentliga medel är också bland de listade ägarna.

<https://www.occrp.org/en/investigations/dubai-uncovered-data-leak-exposes-how-criminals-officials-and-sanctioned-politicians-poured-money-into-dubai-real-estate>

Kommentar: Enligt The Tax Justice Network är Dubai en av världens hemligaste offshore-jurisdiktioner, främst på grund av bristande finansiell transparens. Dessa individers förekomst i Dubais fastighetsregister påvisar att tvivelaktiga personer utnyttjar Dubai för att tvätta sina olagligt intjänade medel samt förvalta sina tillgångar.

FATF:s ministrar förbinder sig att vidta snabba och beslutsamma åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Financial Action Task Force (FATF) 2022-04-21
Ansvariga ministrar för medlemmarna i Financial Action Task Force (FATF) har enats om en deklARATION som ska vägleda FATF:s framtida arbete med bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism.

Kommentar: I åtgärderna inkluderas att omedelbart implementera FATF:s globala regler för verkligt huvudmannaskap, som förstärktes tidigare i år. Förhoppningsvis kommer detta försvåra för kriminella att gömma sig bakom skalbolag och komplicerade företagsstrukturer. Åtgärderna omfattar även utökad förmåga att återföra brottsvinster, vilket syftar till att minska incitamenten att begå brott.

<http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/FATF-Ministerial-Declaration-April-2022.pdf>

Brittiska Jungfruöarnas premiärminister åtalas för narkotikasmuggling och penningtvättsbrott i USA

Department of Justice (DOJ), 2022-04-29
Miamis federala åklagare har åtalat Brittiska Jungfruöarnas premiärminister, Andrew Alturo Fahie, för att ha gått med på att ge fri lejd till tonvis med colombianskt kokain på väg till Miami. I utbyte skulle den tilltalade tjäna miljoner, som var tänkt att kanaliseras genom olika företag och bankkonton för att dölja medlens ursprung. Premiärministern har därefter ersatts av ställföreträdaren Natalio Wheatley.

<https://www.justice.gov/usao-sdfl/pr/british-virgin-islands-premier-port-director-charged-south-florida-federal-court-drug>

Kommentar: Händelsen chockade det brittiska territoriet, trots att Fahie sedan tidigare anklagats för utbredd korruption. Brittiska Jungfruöarnas regering var redan under utredning av den brittiska regeringen för organiserad brottslighet, korruption och missbruk av offentliga medel. Fahies efterträdare Wheatley har dock i uttalanden hävdade att regeringen framöver är fast besluten att bekämpa penningtvätt och annan ekonomisk brottslighet.

Razzia mot Deutsche Banks huvudkontor i Frankrike gällande misstänkt penningtvätt

The Guardian, 2022-04-29
Tyska myndigheter har genomfört en razzia mot Deutsche Banks huvudkontor i Frankfurt, med anledning av misstänkt penningtvätt. Razzian ska ha genomförts som en utredningsåtgärd i samband med rapporter om misstänkta aktiviteter som lämnats av banken. Enligt tyska medier fokuserar utredningen på huruvida banken misslyckats med att informera myndigheterna tillräckligt snabbt om misstänkta transaktioner avseende en av bankens kunder.

<https://www.theguardian.com/business/2022/apr/29/deutsche-bank-hq-frankfurt-raided-suspected-money-laundering>

Kommentar: Deutsche Bank har varit föremål för flertalet kontroversiella händelser de senaste åren och har arbetat hårt för att vända blad. Bara en månad efter att ovan razzia genomfördes kom dock nästa smäll, då ytterligare en razzia genomfördes mot bakgrund av misstänkt "green-washing". De senaste månadernas händelser har lett till att bankens VD lämnat sitt uppdrag.

Louvrens tidigare chef anklagas för penningtvätt

The Guardian, 2022-05-26

Jean-Luc Martinez var chef för konstmuseet Louvren mellan 2013 och 2021. Han har nu åtalats av en fransk domstol för medverkan till organiserat bedrägeri och penningtvätt med koppling till arkeologiska antikviteter som påstås ha smugglats ut från Egypten under den arabiska våren. Enligt franska tidningar handlar det om att den tidigare museichefen ska ha blundat för falska ursprungsintyg för fem egyptiska antikviteter. Martinez nekar till brott.

<https://www.theguardian.com/world/2022/may/26/former-louvre-head-jean-luc-martinez-charged-egyptian-antiquities-trafficking-case>

Kommentar: Franska utredare misstänker att hundratals konstföremål plundrats från flera länder under de omfattande protesterna som inleddes i början av 2010-talet.

Föremålen antas senare ha sålts till muséer och gallerier, som underlåtit att genomföra tillräckliga kontroller av föremålens ursprung, alternativt medvetet blundat för eventuella varningssignaler. Fallet kan bli besvärande för det franska kultur- och utrikesdepartementet, då Martinez för närvarande är ambassadör med ansvar för internationellt samarbete för kulturarv.

Kommissionen föreslår regler om frysning och konfiskering av tillgångar vid överträdelse av sanktioner

Europeiska kommissionen, 2022-05-25

Europeiska kommissionen föreslår att man lägger till överträdelse av sanktioner på listan över EU-brott. Kommissionen föreslår också nya förstärkta regler om återförande och konfiskering av tillgångar. Förslagen syftar till att säkerställa att tillgångar från individer och enheter som bryter mot sanktionsbestämmelserna effektivt kan konfiskeras. Förslagen läggs fram inom ramen för arbetsgruppen "Freeze and Seize" som tillsattes av Kommissionen i mars.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_3264

Kommentar: Sedan införandet av sanktioner har ryska oligarker febrilt försökt hitta nya sätt att skydda sina egendomar, genom att flytta sina tillgångar till mer svåråtkomliga platser. Det har bland annat framgått att lyxjakter flyttats till länder som inte efterlever sanktionsbestämmelserna och att tillgångar placeras i insynsskyddade stiftelser.

Nyheter

Terrorfinansiering

Riksdagen röstade ja till regeringens förslag om ny terroristbrottslag

Dagens Juridik, 2022-04-27

Riksdagen röstade ja till regeringens förslag om en ny, samlad terroristbrottslag. Den nya lagen ska ersätta de tre lagar som idag omfattar brott kopplade till terrorism. Lagändringarna träder i kraft den 1 juli 2022.

<https://www.dagensjuridik.se/nyheter/riksdagen-sager-ja-till-ny-terroristbrottslag/>

Kommentar: Som framgick av tidigare utskick syftar ändringen till att förenkla tillämpningen av lagstiftningen, med förhoppning om viss effektivisering, framförallt inom åklagarväsendet och

Säkerhetspolisen. Tydligare lagstiftning kan även förenkla de brottsbekämpande myndigheternas verksamhet, vilket i sin tur kan föranleda ökad lagföring och förstärkt straffhot. Förhoppningen är även att lagändringen ska få en viss avhållande effekt.

Rapporter

Penningtvätt

Rapport om effektivitet och efterlevnad av FATF:s standarder

Financial Action Task Force (FATF) 2022-04-19
Rapporten ger en omfattande översikt av statusen för de globala ansträngningarna att bekämpa penningtvätt och terrorism.

Sammantaget konstateras att länder har gjort stora framsteg när det gäller att förbättra teknisk efterlevnad, genom att upprätta och anta ett brett spektrum av lagar och regler för att bättre hantera penningtvätt och finansiering av terrorism. Rapporten visar dock att många länder fortfarande står inför betydande utmaningar när det gäller att vidta effektiva åtgärder i linje med de risker som föreligger. Detta inkluderar svårigheter att utreda och lagföra högprofilerade gränsöverskridande fall och att förhindra att anonyma skalföretag och trustar används för olagliga ändamål.

<http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/recommendations/Report-on-the-State-of-Effectiveness-Compliance-with-FATF-Standards.pdf>

Gästarbetare utnyttjas av kriminella för människohandel och penningtvätt

Fair Play Bygg, 2022-05-11

Fair Play Bygg kartlägger fusk inom byggindustrin och lämnar in hundratals ärenden till myndigheterna varje år. De vittnar om ett skuggsamhälle mitt i den svenska välfärden. Enligt Fair Play Byggs årsrapport för 2021 är skattebrott, arbetsmiljöbrott och penningtvätt de

vanligaste brotten inom byggbranschen. Under fjolåret lämnades 167 ärenden om penningtvätt in till olika myndigheter.

https://fairplaybygg.se/sv/arsrapporter/arsrapport_11

Finanspolisens årsrapport 2021

Polismyndigheten 2022-04-06

Finanspolisen tog emot 37 500 misstanke-rapporter under 2021, vilket är en ökning med mer än 50 procent jämfört med året innan. Den absoluta merparten av rapporteringen handlar om misstankar om penningtvätt. Likt tidigare år kommer runt tre fjärdedelar av alla misstankerapporter från bankerna. För den finansiella sektorn som helhet är andelen över 90 procent. Även spelsektorn står för en relativt stor del av rapporteringen, medan endast runt 0,5 procent av rapporterna kommer från övriga branscher. ”Bland exempelvis fastighetsmäklare, advokater och revisorer är det bara några enstaka verksamhetsutövare per år som rapporterar misstankar till finanspolisen. Här behöver antalet rapportörer och rapporter bli fler”, skriver Finanspolisen.

<https://polisen.se/aktuellt/nyheter/2022/april/fler-misstankerapporter-angaende-misstankt-penningtvatt-an-nagot-ar-tidigare/>

Expertkommittén för utvärdering av åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism publicerar rapport för 2021

MONEYVAL 2022-05-04

Regeringar måste intensifiera sina ansträngningar och samordning för att bekämpa penningtvätt och finansiering av terrorism. Detta ska uppnås genom att anta striktare reglering och övervakning av den virtuella tillgångssektorn, samt de specialiserade "gatekeeper"-yrkena, såsom advokater, revisorer och andra tjänsteleverantörer som ofta hjälper

penningtvättare. Detta hävdar Europarådets organ för att bekämpa penningtvätt och finansiering av terrorism (MONEYVAL) i ny rapport.

<https://www.coe.int/en/web/portal/-/anti-money-laundering-experts-moneyval-publish-2021-report>

Kryptovalutor i Asien: lag, reglering och tillsyn

Basel Institute on Governance 2022 - 05

Detta arbetsdokument bygger på en detaljerad analys av hur utvalda länder hanterar juridiska, regulatoriska och tillsynsfrågor avseende kryptovalutor och andra virtuella tillgångar. Ett fåtal länder har konfiskerat enorma mängder kryptotillgångar kopplade till brottslighet och penningtvätt, medan andra länder fortfarande är på ruta ett vad gäller verkställighet. Enligt rapporten riskerar dessa länder att bli en hub för kryptobrott och penningtvätt, vilket utgör en allvarlig sårbarhet i världens finansiella system.

Analysen är fokuserad på Asien, men sätts i sammanhang av globala trender avseende kryptolagar, reglering och tillämpning.

<https://baselgovernance.org/publications/wp-38>

Kryptotillgångar och dess påverkan på finansiell stabilitet, fördjupning i Finansiell stabilitetsrapport 2022:1

Riksbanken 2022-05-24

Marknaden för kryptotillgångar har vuxit på kort tid. Marknaden är dock överlag oregerad i många länder och

Internationella valutafonden (IMF) och Financial Stability Board (FSB) har bedömt att riskerna kopplade till kryptotillgångar kan påverka den finansiella stabiliteten om marknaden fortsätter att växa utan att riskerna hanteras. På flera myndigheter finns en oro för att kryptotillgångar ska användas för olika typer av kriminell

verksamhet, till exempel penningtvätt eller finansiering av terrorism. I den här fördjupningen redogörs för vilka risker som kryptotillgångar kan skapa och de initiativ till regleringar som har tagits inom området de senaste åren.

<https://www.riksbank.se/sv/finansiell-stabilitet/finansiell-stabilitetsrapport/2022/finansiell-stabilitetsrapport-20221/>

Världsbanken utvärderar nationella riskbedömningar avseende penningtvätt

Världsbanken 2022-05-24

Financial Action Task Force (FATF) kräver att nationella regeringar visar förståelse för landets penningtvättsrisker i form av nationella riskbedömningar. En sådan förståelse är grunden för effektiv kontroll av penningtvätt enligt den riskbaserade strategi som FATF kräver. I

Världsbanksstudien granskas åtta systemviktiga länder och det konstateras att riskbedömningarna inte är jämförbara eller baserade på tillförlitlig metodik. I rapporten lyfts förslag för att förbättra befintlig praxis för framtagande av nationella riskbedömningar.

<https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/37305>

ESA publicerar rapport om att återkalla auktorisering vid allvarliga regelverksbrott

The European Supervisory Authorities (ESA) 2022-06-01

De tre europeiska tillsynsmyndigheterna (ESA) har publicerat en gemensam rapport. Den ger en omfattande analys av fullständigheten och enhetligheten gällande lagar och praxis för återkallande av verksamhetslicenser vid allvarliga överträdelser av penningtvättsregelverken. I rapporten förespråkas att det i alla relevanta EU-sektorslagar ska införas en specifik rättslig grund för att återkalla licenser vid

allvarliga överträdelser. Det framgår dock att åtgärden är tänkt att utnyttjas som en sista utväg.

<https://www.esma.europa.eu/press-news/esma-news/esas-publish-joint-report-withdrawal-authorisation-serious-breaches-amlcft>

Hur kryptojätten Binance blev en hub för hackare, bedragare och narkotikahandlare

Reuters Investigates, 2022-06-06

I en rapport från Reuters hävdas att Binance, en plattform för köp och sälj av kryptovaluta, ska ha tillåtit penningtvätt av mer än två miljarder dollar under en period om fem år. Det påstås att kriminella enkelt har kunnat tvätta pengar genom plattformen, med anledning av Binance tidigare bristande åtgärder för kundkännedom. I rapporten ges exempel på tillfällen då nordkoreanska hackare, ryska narkotikaförsäljare och europeiska kriminella nätverk utnyttjat plattformen för penningtvätt.

<https://www.reuters.com/investigates/special-report/fintech-crypto-binance-dirtymoney>

2022 Anti-Bribery and Corruption Benchmarking Report

Kroll, 2022-06-06

Krolls årliga Anti-Bribery and Corruption (ABC) Benchmarking Report, avser ge insikter om anti-korruptionsprogram världen över. Resultatet baseras på en studie som inkluderar 700 chefer från 14 olika länder. Resultaten analyseras på makro- och mikronivå och berör ett brett spektrum av olika regioner och dess gemensamma samt individuella utmaningar, avseende både korruption och penningtvätt.

<https://www.kroll.com/-/media/kroll-images/pdfs/2022-anti-bribery-and-corruption-report.pdf>

Rapporter

Finansiering av terrorism

Global Terrorism Index 2022

The Institute for Economics & Peace (IEP)

2022-03-01

2022 års Global Terrorism Index (GTI) visar att trots ett ökat antal attacker fortsätter terrorismens inverkan att minska. År 2021 minskade dödsfallen i terrorism med 1,2 % till 7 142, medan attackerna ökade med 17 %, vilket påvisar att terrorismen blir mindre dödlig. Två tredjedelar av länderna registrerade inga attacker eller dödsfall från terrorism – det bästa resultatet sedan 2007 – medan 86 länder noterade en förbättring av deras GTI-poäng. Antalet dödsfall har varit ungefär detsamma de senaste fyra åren.

<https://www.economicsandpeace.org/reports/>

Sanktionsbeslut

Penningtvätt

Redovisningsbolag (261 Ekonomi AB) ska betala sanktionsavgift om 50 000 kr (överklagat)

Länsstyrelsen Skåne, 2022-04-06

Länsstyrelsen har genom sin tillsyn granskat hur bolaget har följt penningtvättsregelverket.

Granskningen visar att det har funnits överträdelser i företagets efterlevnad av penningtvättsregelverket och Länsstyrelsen har bedömt dessa överträdelser som allvarliga. Överträdelserna av penningtvättsregelverket medför att bolaget ska betala en sanktionsavgift om 50 000 kronor.

<https://www.lansstyrelsen.se/skane/samhalle/penningtvatt.html>

Bilskrot (Mr Bilskrot AB) ska betala sanktionsavgift om 30 000 kr (överklagat)

Länsstyrelsen Skåne, 2022-05-04

Länsstyrelsen har genom sin tillsyn granskat hur bolaget har följt penningtvättsregelverket.

Granskningen visar att det har funnits överträdelser i företagets efterlevnad av penningtvättsregelverket och Länsstyrelsen har bedömt dessa överträdelser som allvarliga. Överträdelserna av penningtvättsregelverket medför att bolaget ska betala en sanktionsavgift om 30 000 kronor. Då begärda handlingar inte inkom inom föreskriven tid beslutade länsstyrelsen dessutom att förelägga företaget att, vid vite om 50 000 kronor, inkomma med begärda handlingar.

<https://www.lansstyrelsen.se/skane/samhalle/penningtvatt.html>

Redovisningsbolag (Ekonomihuset på Öland aktiebolag) ska betala sanktionsavgift om 500 000 kr (överklagat)

Länsstyrelsen Skåne, 2022-05-05

Länsstyrelsen har genom sin tillsyn granskat hur bolaget har följt penningtvättsregelverket.

Granskningen visar att det har funnits överträdelser i företagets efterlevnad av penningtvättsregelverket och Länsstyrelsen har bedömt dessa överträdelser som allvarliga. Överträdelserna av penningtvättsregelverket medför att bolaget ska betala en sanktionsavgift om 500 000 kronor.

<https://www.lansstyrelsen.se/skane/samhalle/penningtvatt.html>

Bilhandlare (SYDSVERIGE BILCENTER AB) ska betala sanktionsavgift om 120 000 kr

Länsstyrelsen Skåne, 2022-05-20

Länsstyrelsen har genom sin tillsyn granskat hur bolaget har följt penningtvättsregelverket.

Granskningen visar att det har funnits överträdelser i företagets efterlevnad av penningtvättsregelverket och Länsstyrelsen har bedömt dessa överträdelser i flera delar varit av allvarlig art. Överträdelserna av penningtvättsregelverket medför att bolaget ska betala en sanktionsavgift om 120 000 kronor.

<https://www.lansstyrelsen.se/skane/samhalle/penningtvatt.html>

Pantbank (Aktiebolaget för Varubelåning) ska betala sanktionsavgift om 8 800 000 kr (överklagat)

Länsstyrelsen Stockholm, 2022-03-21

Länsstyrelsen har genom sin tillsyn granskat hur bolaget har följt penningtvättsregelverket.

Granskningen visar att bolaget brister i nästintill samtliga delar av penningtvättsregelverket. Bolaget saknar tillräckliga rutiner och riktlinjer för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Länsstyrelsen bedömer att bolagets överträdelser av penningtvättsregelverket till övervägande del är av synnerligen allvarlig art och att överträdelserna pågått under hela den tidsperiod som omfattas av Länsstyrelsens granskning. Överträdelserna av penningtvättsregelverket medför att bolaget ska betala en sanktionsavgift om 8 800 000 kronor.

<https://www.lansstyrelsen.se/stockholm/samhalle/penningtvatt.html>

Redovisningsbyrå (DanDro Consulting AB) ska betala sanktionsavgift om 600 000 kr (överklagat)

Länsstyrelsen Stockholm, 2022-03-25

Länsstyrelsen har genom sin tillsyn granskat hur bolaget har följt penningtvättsregelverket.

Granskningen

visar att bolagets rutiner och riktlinjer inte är tillräckliga för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Länsstyrelsen bedömer att bolagets överträdelser av penningtvättsregelverket i flera väsentliga delar är av synnerligen allvarlig art och att överträdelserna har pågått under hela den tidsperiod som Länsstyrelsen granskat bolaget. Överträdelserna av penningtvättsregelverket innebär att bolaget ska betala en sanktionsavgift om 600 000 kronor.

<https://www.lansstyrelsen.se/stockholm/sahalle/penningtvatt.html>

Bilhandlare (Piston Motors Viskan AB) ska betala sanktionsavgift om 700 000 kr
Länsstyrelsen Stockholm, 2022-05-10
Länsstyrelsen har genom sin tillsyn granskat hur bolaget har följt penningtvättsregelverket. Granskningen visar att bolaget brister i nästintill samtliga delar av penningtvättsregelverket. Länsstyrelsen bedömer att bolagets överträdelser av penningtvättsregelverket i flera väsentliga delar är av synnerligen allvarlig art och att överträdelserna har pågått under hela den tidsperiod som Länsstyrelsen granskat bolaget. Överträdelserna av penningtvättsregelverket innebär att bolaget ska betala en sanktionsavgift om 700 000 kronor.

<https://www.lansstyrelsen.se/stockholm/sahalle/penningtvatt.html>

Förvaltningsbolag (Hestia Fastighetsförvaltning AB) ska betala sanktionsavgift om 1 000 000 kr
Länsstyrelsen Stockholm, 2022-05-23
Länsstyrelsen har genom sin tillsyn granskat hur bolaget har följt penningtvättsregelverket inom ramen för den verksamhet som omfattas av penningtvättsregelverket (bokföring och

redovisning). Granskningen visar att bolaget, i väsentliga delar, inte uppfyller kraven som ställs på verksamhetsutövare enligt penningtvättsregelverket. Länsstyrelsen bedömer att bolagets överträdelser av penningtvättsregelverket är av synnerligen allvarlig art och att överträdelserna pågått under hela den tidsperiod som omfattas av Länsstyrelsens granskning. Överträdelserna av penningtvättsregelverket innebär att bolaget ska betala en sanktionsavgift om 1 000 000 kronor.

<https://www.lansstyrelsen.se/stockholm/sahalle/penningtvatt.html>

Redovisningsbolag (KAM Redovisning AB) ska betala sanktionsavgift om 700 000 kr
Länsstyrelsen Stockholm, 2022-05-24
Länsstyrelsen har genom sin tillsyn granskat hur bolaget har följt penningtvättsregelverket. Granskningen visar att bolaget brustit i sin allmänna riskbedömning samt att bolagets kunder inte tilldelats verksamhetsanpassade riskprofiler i enlighet med kraven i penningtvättsregelverket. Länsstyrelsen bedömer att bolagets överträdelser av penningtvättsregelverket till större delen är av synnerligen allvarlig art och att överträdelserna pågått under hela den tidsperiod som omfattas av Länsstyrelsens granskning. Överträdelserna av penningtvättsregelverket innebär att bolaget ska betala en sanktionsavgift om 700 000 kronor.

<https://www.lansstyrelsen.se/stockholm/sahalle/penningtvatt.html>

Redovisningsbolag (Trimero Accounting AB) ska betala sanktionsavgift om 1 000 000 kr
Länsstyrelsen Stockholm, 2022-05-23
Länsstyrelsen har genom sin tillsyn granskat hur bolaget har följt penningtvättsregelverket. Granskningen visar att bolaget brustit i sin allmänna

riskbedömning samt att bolagets kunder inte tilldelats verksamhetsanpassade riskprofiler i enlighet med kraven i penningtvättsregelverket. Länsstyrelsen bedömer att bolagets överträdelser av penningtvättsregelverket till större delen är av synnerligen allvarlig art och att överträdelserna pågått under hela den tidsperiod som omfattas av Länsstyrelsens granskning. Överträdelserna av penningtvättsregelverket innebär att bolaget ska betala en sanktionsavgift om 1 000 000 kronor.

<https://www.lansstyrelsen.se/stockholm/samhalle/penningtvatt.html>

Redovisningsbolag (Client Consult Sweden AB) ska betala sanktionsavgift om 65 000 kr
Länsstyrelsen Västra Götaland, 2022-02-28
Länsstyrelsen har genom sin tillsyn granskat hur bolaget har följt penningtvättsregelverket. Granskningen har visat att Bolaget saknat en dokumenterad allmän riskbedömning och har därigenom inte ansetts ha förutsättningar för att skapa användbara och verksamhetsanpassade rutiner och riktlinjer för att motverka att bolaget utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Länsstyrelsen har bedömt att överträdelserna varit allvarliga samt att de inneburit en avsevärt ökad risk för att bolagets verksamhet ska utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Länsstyrelsen har beslutat att bolaget ska betala en sanktionsavgift på 65 000 kronor.

<https://www.lansstyrelsen.se/vastra-gotaland/samhalle/penningtvatt.html>

Ekonomibyrå (Linn & Berg AB) ska betala sanktionsavgift om 55 000 kr (överklagat)
Länsstyrelsen Västra Götaland, 2022-03-01
Länsstyrelsen har genom sin tillsyn granskat hur bolaget har följt penningtvättsregelverket. Granskningen har visat att bolaget saknat en dokumenterad allmän

riskbedömning och därigenom inte ansetts ha förutsättningar för att skapa användbara och verksamhetsanpassade rutiner och riktlinjer för att motverka att bolaget utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Länsstyrelsen har bedömt att överträdelserna varit allvarliga och systematiska samt att de inneburit en avsevärt ökad risk för att bolagets verksamhet ska utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Länsstyrelsen har beslutat att bolaget ska betala en sanktionsavgift på 55 000 kronor.

<https://www.lansstyrelsen.se/vastra-gotaland/samhalle/penningtvatt.html>

Redovisningsbolag (Trevex Consulting AB) ska betala sanktionsavgift om 105 000 kr (överklagat)

Länsstyrelsen Västra Götaland, 2022-03-15
Länsstyrelsen har genom sin tillsyn granskat hur bolaget har följt penningtvättsregelverket. Granskningen har visat att bolaget saknat en dokumenterad allmän riskbedömning och därigenom inte heller ansetts ha förutsättningar för att ha användbara och verksamhetsanpassade rutiner och riktlinjer för att motverka att bolaget utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Länsstyrelsen har bedömt att överträdelserna varit allvarliga och att de inneburit en markant ökad risk för att bolagets verksamhet ska utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Länsstyrelsen har beslutat att bolaget ska betala en sanktionsavgift på 105 000 kronor.

<https://www.lansstyrelsen.se/vastra-gotaland/samhalle/penningtvatt.html>

Bärhandlare (Blommor och Bär i Söderhamn AB) ska betala sanktionsavgift om 3 500 000 kr (överklagat)

Länsstyrelsen Västra Götaland, 2022-04-01
Länsstyrelsen har genom sin tillsyn granskat hur bolaget har följt penningtvätts-

regelverket. Granskningen har visat att bolaget saknat en dokumenterad allmän riskbedömning och därigenom inte heller ansetts ha förutsättningar för att ha användbara och verksamhetsanpassade rutiner och riktlinjer för att motverka att bolaget utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Länsstyrelsen har bedömt att överträdelserna varit allvarliga och systematiska samt att de inneburit en markant ökad risk för att bolagets verksamhet ska utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Länsstyrelsen har beslutat att bolaget ska betala en sanktionsavgift på 3 500 000 kronor.
<https://www.lansstyrelsen.se/vastra-gotaland/samhalle/penningtvatt.html>

Redovisningsbolag (Prokab Ekonomikonsulter AB) ska betala sanktionsavgift om 2 400 000 kr (överklagat)
Länsstyrelsen Västra Götaland, 2022-04-01
Länsstyrelsen har genom sin tillsyn granskat bolagets riskbedömningar för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Granskningen har visat att bolaget under tillsynsperioden saknat en allmän riskbedömning och har därmed inte kunnat bedöma den risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan förknippas med sina kundrelationer. Länsstyrelsen har bedömt att överträdelserna varit allvarliga och systematiska samt att de inneburit en markant ökad risk för att bolagets verksamhet ska kunna utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Länsstyrelsen har beslutat att bolaget ska betala en sanktionsavgift på 2 400 000 kr.
<https://www.lansstyrelsen.se/vastra-gotaland/samhalle/penningtvatt.html>

Auktoriserad revisor tilldelas varning

Revisorsinspektionen (2021-1448), 2022-04-24
Revisorsinspektionen ger auktoriserad revisor en varning med anledning av bland annat brister i åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Genom att vidta åtgärder för kundkännedom först med drygt tre månaders försening har revisorn åsidosatt sina skyldigheter som revisor.
<https://www.revisorsinspektionen.se/global/assets/praxissok/2021/dnr-2021-1448.pdf>

Avgöranden i allmänna domstolar

Penningtvätt

Grovt penningtvättsbrott m.m.

Göteborgs tingsrätt (B 2009-21, B 2591-21, B 4527-21), 2022-04-20
Tingsrätten har meddelat dom mot nio tilltalade i ett brottmål om en organiserad vinstdrivande verksamhet för omfattande försäljning av narkotika, dopnings- och läkemedel. Verksamheten har bedrivits genom försäljning på öppna hemsidor på internet men också genom krypterade hemsidor på Darknet. Köparna har betalat med swish eller kryptovalutor. Det är nio tilltalade personer varav flera är släkt med varandra. De tilltalade är i huvudsak tidigare ostraffade. Sju av dem har fällts för brott och två har frikänts. Tilltalade har fällts för synnerligen grovt narkotikabrott, grovt narkotikabrott, grovt dopningsbrott, brott mot läkemedelslagen, brott mot lagen om handel med läkemedel, grovt penningtvättsbrott, penningtvättsbrott m m. Tingsrätten har också beslutat om förverkande av tämligen stora belopp och även dömt ut skadestånd till målsägande i penningtvättsbrott.

Resandebrott

Göteborgs tingsrätt (B 2692-22), 2022-05-25

Tingsrätten har meddelat dom mot två män för att ha påbörjat en resa i syfte att ansluta sig till terroristorganisationen Islamiska staten (IS). Tingsrätten anser att det genom bevisningen är utrett att männen påbörjat en resa till Syrien eller Irak i avsikt att ansluta sig till IS och på plats medverka till särskilt allvarlig brottslighet samt ha samröre med IS på sätt som varit ägnat att främja, stärka eller understödja terroristorganisationen. Männen döms till fängelse i åtta månader.

Grovt penningtvättsbrott m.m.

Svea hovrätt (B 3641-21), 2022-06-01

Svea hovrätt har meddelat dom i ett mål om brottslighet kopplad till det Maltabaserade fondbolaget Falcon Funds SICAV. Under åren 2015 och 2016 gjorde förvaltningsbolaget investeringar i olika maltesiska finansiella instrument om ca 45,9

miljoner euro av de pensionsmedel som Falcon Funds hade att förvalta. Bland annat på grund av att de finansiella instrumenten genomförde betydande köp av aktier i ett svenskt elbolag gjorde Falcon Funds, och därigenom även Pensionsmyndigheten, en förlust på större delen av det investerade beloppet.

Hovrätten finner det bevisat att grundaren av fondbolaget vilseledde företrädare för förvaltningsbolaget att göra investeringarna i de finansiella instrumenten och att detta ledde till vinning för gärningsmännen och skada för fondbolaget och Pensionsmyndigheten. Grundaren av fondbolaget döms därför av hovrätten för grovt bedrägeri. Den andre personens döms för grovt penningtvättsbrott. Hovrätten skärper även straffen för de båda tilltalade.

Samordningsfunktionen

Samordningsfunktionen leds av Polismyndigheten och är en myndighetssamverkan med sexton myndigheter och en organisation. Våra uppdrag är att identifiera, kartlägga och analysera risker och metoder för penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige samt att vara ett forum för informationsutbyte och kunskapsöverföring. Samordningsfunktionen består av 17 medlemmar.

Medlemmar i Samordningsfunktionen:

Bolagsverket
Brottsförebyggande rådet
Ekobrottsmyndigheten
Fastighetsmäklarinspektionen
Finansinspektionen
Kronofogdemyndigheten
Länsstyrelsen i Skåne län
Länsstyrelsen i Stockholms län
Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Polismyndigheten
Revisorsinspektionen
Spelinspektionen
Skatteverket
Sveriges advokatsamfund
Säkerhetspolisen
Tullverket
Åklagarmyndigheten

Till Samordningsfunktionen hör ett kansli, som också är en egen grupp inom den Nationella operativa avdelningen på Polismyndigheten. Kansliet ansvarar för att driva arbetet i Samordningsfunktionen. Denna omvärldsbevakning är framtagen inom ramen för kansliets arbete och syftar till att bidra till informationsutbyte och kunskapsöverföring.

För mer information:

Samordningsfunktionens kansli

E-post: samordning-penningtvatt.terrorfinansiering@polisen.se

<https://polisen.se/penningtvatt>

<https://www.linkedin.com/company/samordningsfunktionen-mot-penningtvatt/>